

Nafarroako Esaera Zaharrak. Uztarroze.

<http://mediateka.fonoteka.com>

Nafarroako Gobernua - Gobierno de Navarra
Euskarabidea - Instituto Navarro del Vascuence
Nafarroako Euskararen Mediaketa - Mediateca del Vascuence de Navarra
<http://mediateka.fonoteka.com>

Iturria:

Damaso Intza, Nafarroa-ko euskal esaera zarrak, 1974.

Bertsio informatiko honen egilea:

Elea

Nafarroako Euskararen Mediaketak egindako lanak publikoak dira eta, Jabego Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

Nafarroako Esaera Zaharrak. Uztarroze.

Oar bat egin nai dut emen. Ni 1920-garren urtean Erronkari aldean ibilli nintzelarik, euskeraz zekien jenderik ez nuen arkitu Uztarrotz-en baizik; erri ontan geien zekiena Marko jauna zen. Eta neronek ere beta aundirik ez nuelako, ez nituen bildu al izan onako bi esaera auek besterik: 2410 2411.

2410   *Lantxerra martxoan noraino, aprilen elurra karaino (araño).*

2411   *Nai nokezu iltia on bat ekun.*

Nai nuke iltze (eriotze) on bat izan. Ekun = ukan, izan.

Gure erriko gizonik aipagarrienetakoa izan zen Azkue jaunak, Euskalerriko beste euskal-aberastasun asko bezela, bildu zituen esaera zarrak ere. Bere liburu "Euskalerraren Yakintza"-n argitaratu zituenetatik zenbait onera aldatu nai ditut: 2412 2413 2414 2415.

2412   *Debriak errezatan dionean, engañatu nai yai.*

Deabruak errezatzen duenean, engañatu nai au. Deabruak ez du iñoiz errezatzen, baiñan ain gaiztoa delarik, zenbait aldiz on-itxura, "aingeru eder itxura" artzen du kristauak bereganatzeko.

2413   *Oillo errule gaixtoak ez du abia onik erdeiten.*

Ez du kabi onik arkitzen. Erdeiten = erideiten = eriden, ediren, idoro = arkitu.

2414   *San Andres: txerria askan trabes.*

Arraskan etzanik, illik, txerria iltzeko garaia dela.

2415   *Trutx egiten duanak zeruari, beitartera zau berari.*

Lixtua zeruari botatzen dionari, berari aurpegira eroriko zaio. Oihenart-ek olatsu: "Thu etxatua zeruan gora, begitartera derora" (673).